

Prozódiai vizsgálatok történet-visszamondáson alapuló gyermeknyelvi adatbázison

Papp Melinda

Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nyelvtudományi Doktori Iskola
pappmelinda54@gmail.com

Az adatbázis 3–6 éves egynyelvű gyermekek beszédprodukciónak felvételeit rögzíti. A hanganyagok rögzítése a gyermekek természetes környezetében történik. Az adatbázis alapját egy hallott szöveg tartalmának elmesélése, illetve az elhangzott szöveggel kapcsolatos kérdésekre adott válaszok adják. A vizsgált populációnak a saját életkori sajátosságaihoz illeszkedő mesetípust kellett visszamondania (Boldizsár 2010, Nagy-Nyitrai-Vidákovich 2009).

Az önálló korpuszon alapuló kutatás célja annak vizsgálata, hogy a történetmondás módja hogyan hat a történet visszamondására. Hipotézisem szerint a gyermekek által hallott történet prozódiai jellemzői befolyásolják a gyermekek beszédprodukciónak (Imre 2008, Olaszky 2005) a visszamondás során. A történetmondás vizsgálata során a prozódiai elemek elemzése kiemelt fontosságú. Az akusztikus osztrázív kulcsingerek (Csibra 2010) mint függő változók szerepének kiértékelése beszédelemző szoftverrel történik (Boersma-Weenink 2013).

Irodalom

Boersma, Paul – Weenink, David (2013): Praat: doing phonetics by computer [Computer program].

Version 5.3. <http://www.praat.org>.

Boldizsár Ildikó (2010): Meseterápia. Mesék a gyógyításban és a mindennapokban. Budapest: Magvető Kiadó.

Csibra, Gergely (2010): Recognizing communicative intentions in infancy. In: Mind and Language. 25/2. 141-168.

Imre Angéla 2008: A hangsúly megjelenésének percepció és produkció vizsgálata. In: Gósy Mária (szerk.): Beszédkutatás 2008. Sokszínű beszédtudomány. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet Kempelen Farkas Beszédkutató Laboratórium. 121-133

Nagy József, Nyitrai Ágnes és Vidákovich Tibor (2009): Fejlesztés mesékkel. Az anyanyelv, a gondolkodás fejlődésének segítése mesékkel 4-8 éves korban. Mozaik Kiadó, Szeged.

Olaszky Gábor 2005: Prozódiai szerkezetek jellemzése a hírfelolvasásban, a mesemondásban, a novella és a reklámok felolvasásában. In: Gósy Mária (szerk.): Beszédkutatás 2005. Tanulmányok a beszédprodukciónak és beszédpercepciónak területeiről. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet Kempelen Farkas Beszédkutató Laboratórium. 21-50